

BİLECİK REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ
HİZMET BÖLGESİNDE
BULUNAN OKULLARIN RİSK
HARİTALARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

Aralık, 2021

GİRİŞ

Okul Risk Haritaları, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm okullarda görevli psikolojik danışman/rehber öğretmenlerin koordinesinde sınıf öğretmenleri tarafından uygulanan sınıf risk haritalarının bir araya getirilmesiyle oluşturulmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliğinin 18. Maddesinin (m) bendi, 21. Maddesinin Destek Hizmetleri başlıklı bölümünün (b) bendi, 23. Maddesinin (d) bendi gereğince her yıl Ekim-Kasım aylarında gerçekleştirilen bu çalışmalarda, okullarda risk altında olabilecek öğrenci gruplarına dair veri elde edilmesi ve buna yönelik tedbirler alınması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda Bilecik ilimizde bulunan 78 okuldan toplanan veriler kademe bazında ayrı ayrı ve toplam olarak aşağıdaki tablolarda sunulmuştur. Anaokulu düzeyinde 8, ilkokul düzeyinde 24, Ortaokul düzeyinde 23 ve Lise düzeyinde 23 olmak üzere toplam 78 Okuldan veri girişi sağlanmıştır. Bu kapsamda 18630 adet veri elde edilmiştir.

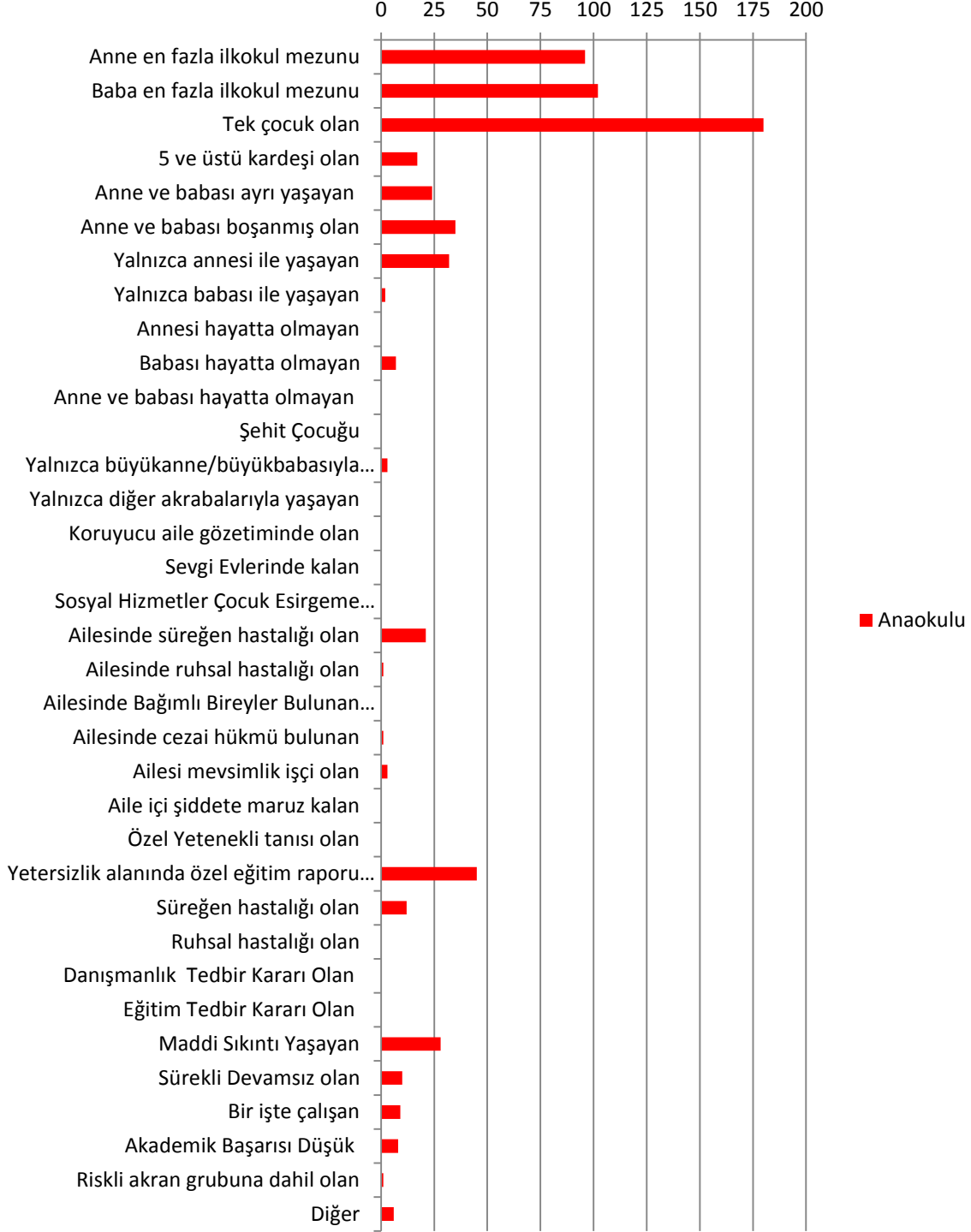
Maddelerin İşaretlenme Sayıları

Anaokulu Düzeyi

Anne en fazla ilkokul mezunu	96
Baba en fazla ilkokul mezunu	102
Tek çocuk olan	180
5 ve üstü kardeşi olan	17
Anne ve babası ayrı yaşayan	24
Anne ve babası boşanmış olan	35
Yalnızca annesi ile yaşayan	32
Yalnızca babası ile yaşayan	2
Annesi hayatta olmayan	0
Babası hayatta olmayan	7
Anne ve babası hayatta olmayan	0
Şehit Çocuğu	0
Yalnızca büyükanne/büyükbabasıyla yaşayan	3
Yalnızca diğer akrabalarıyla yaşayan	0
Koruyucu aile gözetiminde olan	0
Sevgi Evlerinde kalan	0
Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunda kalan	0
Ailesinde süreğen hastalığı olan	21
Ailesinde ruhsal hastalığı olan	1
Ailesinde Bağımlı Bireyler Bulunan (alkol/madde)	0
Ailesinde cezai hükmü bulunan	1
Ailesi mevsimlik işçi olan	3
Aile içi şiddete maruz kalan	0
Özel Yetenekli tanısı olan	0
Yetersizlik alanında özel eğitim raporu olan	45
Süreğen hastalığı olan	12
Ruhsal hastalığı olan	0
Danışmanlık Tedbir Kararı Olan	0
Eğitim Tedbir Kararı Olan	0
Maddi Sıkıntı Yaşayan	28

Sürekli Devamsız olan	10
Bir işte çalışan	9
Akademik Başarısı Düşük	8
Riskli akran grubuna dahil olan	1

Anaokulu

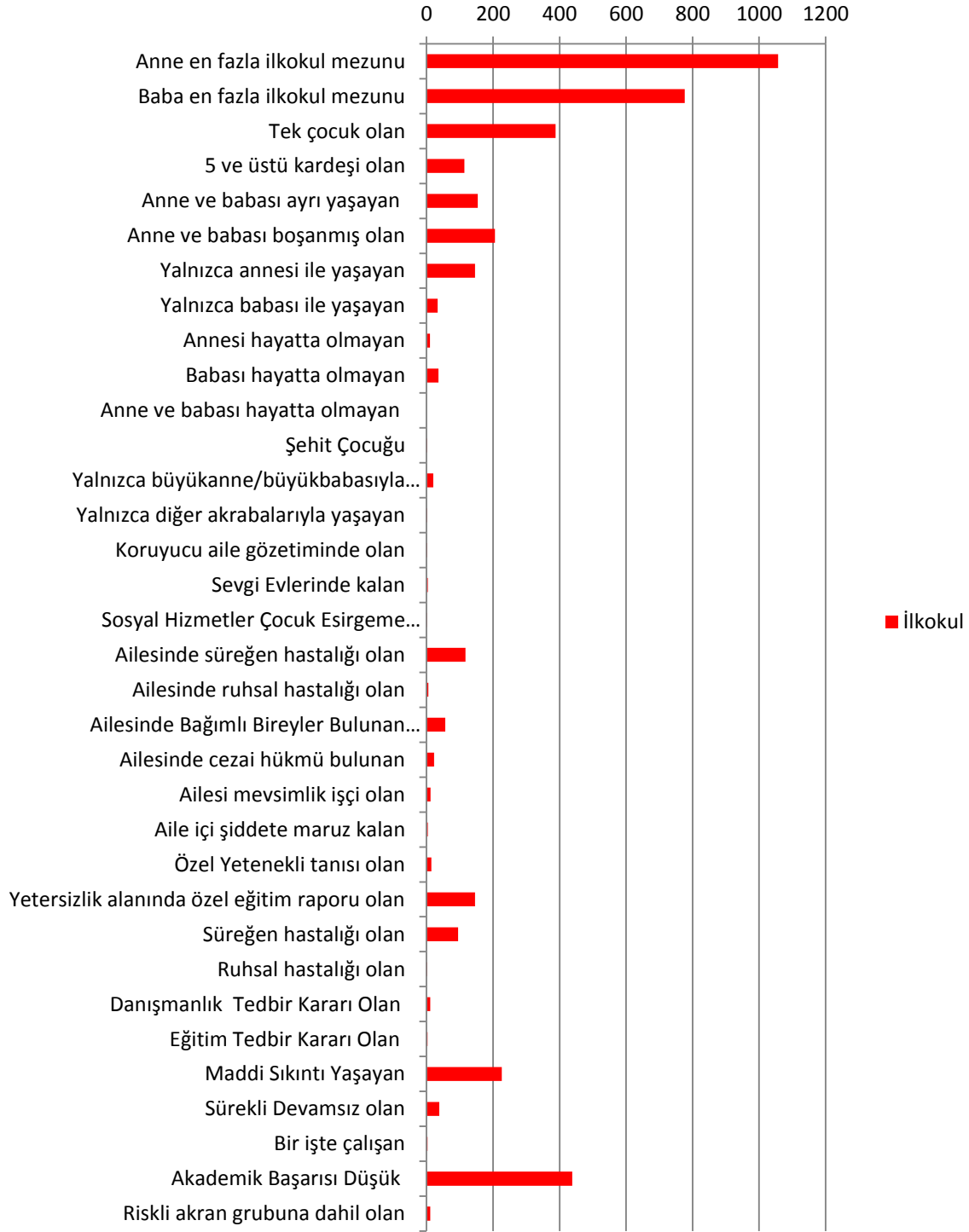

Anaokulu düzeyinde en çok öne çıkan maddenin 180 Birim ile “Tek Çocuk Olan” olduğu görülmüştür. Bunu 102 ve 96 Birim ile “Baba En Fazla İlkokul Mezunu ve Anne En Fazla İlkokul Mezunu” takip etmiştir. En çok öne çıkan 4. Madde 45 Birim ile “Yetersizlik Alanında Özel Eğitim Raporu Olan” olduğu görülmüştür. Son olarak ise 35 Birim ile “Anne ve Babası Boşanmış Olan” öğrenci sayısının fazlalığı dikkat çekmiştir.

İlkokul Düzeyi

Anne en fazla ilkokul mezunu	1057
Baba en fazla ilkokul mezunu	776
Tek çocuk olan	388
5 ve üstü kardeşi olan	114
Anne ve babası ayrı yaşayan	154
Anne ve babası boşanmış olan	206
Yalnızca annesi ile yaşayan	146
Yalnızca babası ile yaşayan	33
Annesi hayatta olmayan	10
Babası hayatta olmayan	36
Anne ve babası hayatta olmayan	0
Şehit Çocuğu	2
Yalnızca büyükanne/büyükbabasıyla yaşayan	20
Yalnızca diğer akrabalarıyla yaşayan	2
Koruyucu aile gözetiminde olan	2
Sevgi Evlerinde kalan	4
Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunda kalan	1
Ailesinde süreğen hastalığı olan	117
Ailesinde ruhsal hastalığı olan	5
Ailesinde Bağımlı Bireyler Bulunan (alkol/madde)	56
Ailesinde cezai hükmü bulunan	23
Ailesi mevsimlik işçi olan	12
Aile içi şiddete maruz kalan	4
Özel Yetenekli tanısı olan	14
Yetersizlik alanında özel eğitim raporu olan	146
Süreğen hastalığı olan	95
Ruhsal hastalığı olan	2
Danışmanlık Tedbir Kararı Olan	11
Eğitim Tedbir Kararı Olan	3
Maddi Sıkıntı Yaşayan	226
Sürekli Devamsız olan	38
Bir işte çalışan	3
Akademik Başarısı Düşük	438
Riskli akran grubuna dahil olan	11

İlkokul

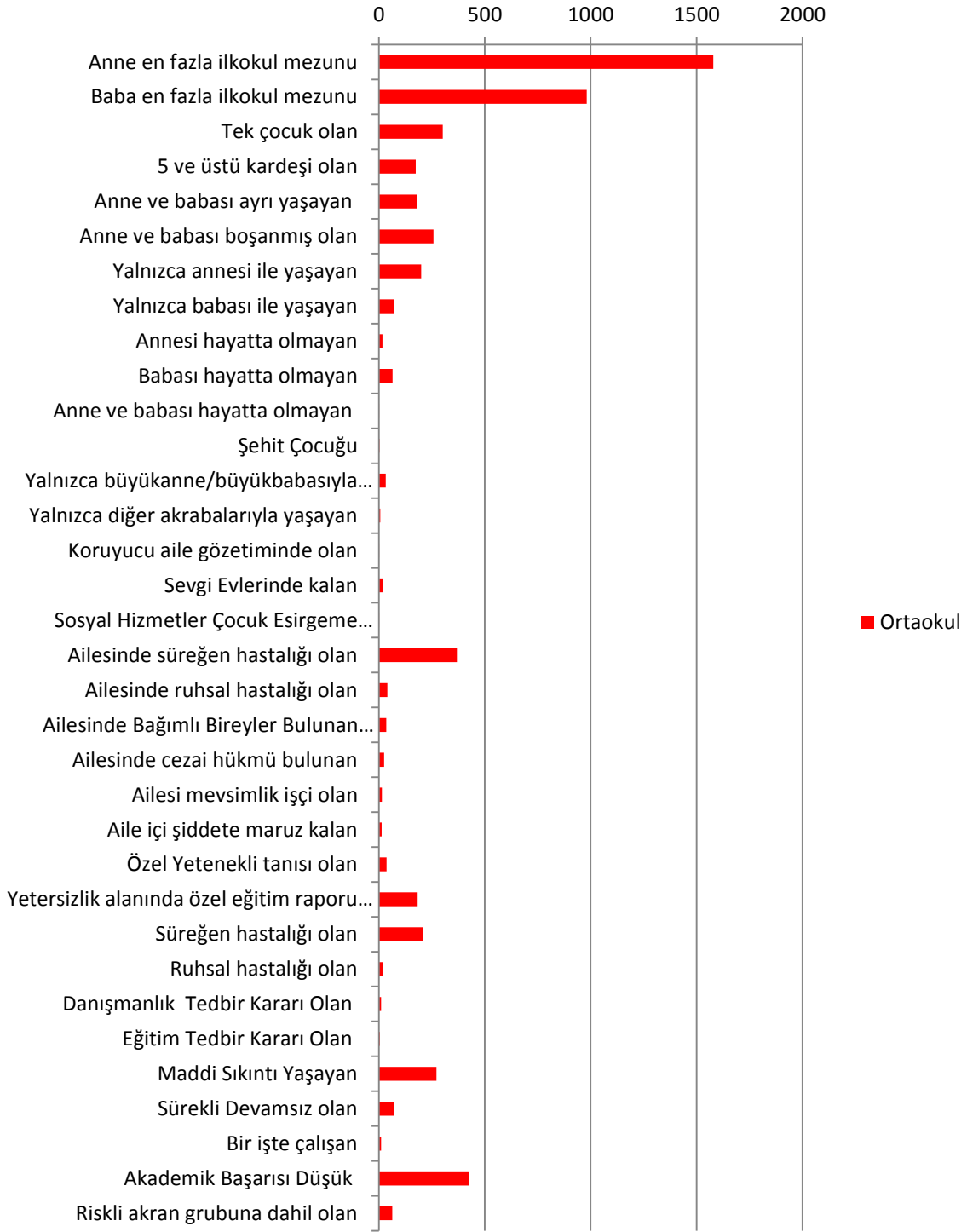

İlkokul düzeyinde en çok öne çıkan maddelerin 1057 ve 776 Birim ile “Anne En Fazla İlkokul Mezunu ve Baba En Fazla İlkokul Mezunu” olduğu görülmüştür. Bunu 438 Birim ile “Akademik Başarısı Düşük” maddesi takip etmiştir. En çok öne çıkan 4. Maddenin 388 Birim ile “Tek Çocuk Olan” olduğu görülmüştür. Son olarak ise 226 Birim ile “Maddi Sıkıntı Yaşayan” öğrenci sayısının fazlalığı dikkat çekmiştir.

Ortaokul Düzeyi

Anne en fazla ilkokul mezunu	1579
Baba en fazla ilkokul mezunu	982
Tek çocuk olan	301
5 ve üstü kardeşi olan	174
Anne ve babası ayrı yaşayan	182
Anne ve babası boşanmış olan	258
Yalnızca annesi ile yaşayan	200
Yalnızca babası ile yaşayan	71
Annesi hayatta olmayan	17
Babası hayatta olmayan	65
Anne ve babası hayatta olmayan	1
Şehit Çocuğu	3
Yalnızca büyükanne/büyükbabasıyla yaşayan	32
Yalnızca diğer akrabalarıyla yaşayan	7
Koruyucu aile gözetiminde olan	2
Sevgi Evlerinde kalan	19
Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunda kalan	2
Ailesinde süreğen hastalığı olan	368
Ailesinde ruhsal hastalığı olan	40
Ailesinde Bağımlı Bireyler Bulunan (alkol/madde)	35
Ailesinde cezai hükmü bulunan	25
Ailesi mevsimlik işçi olan	15
Aile içi şiddete maruz kalan	13
Özel Yetenekli tanısı olan	36
Yetersizlik alanında özel eğitim raporu olan	183
Süreğen hastalığı olan	207
Ruhsal hastalığı olan	21
Danışmanlık Tedbir Kararı Olan	11
Eğitim Tedbir Kararı Olan	4
Maddi Sıkıntı Yaşayan	272
Sürekli Devamsız olan	73
Bir işte çalışan	10
Akademik Başarısı Düşük	424
Riskli akran grubuna dahil olan	63

Ortaokul

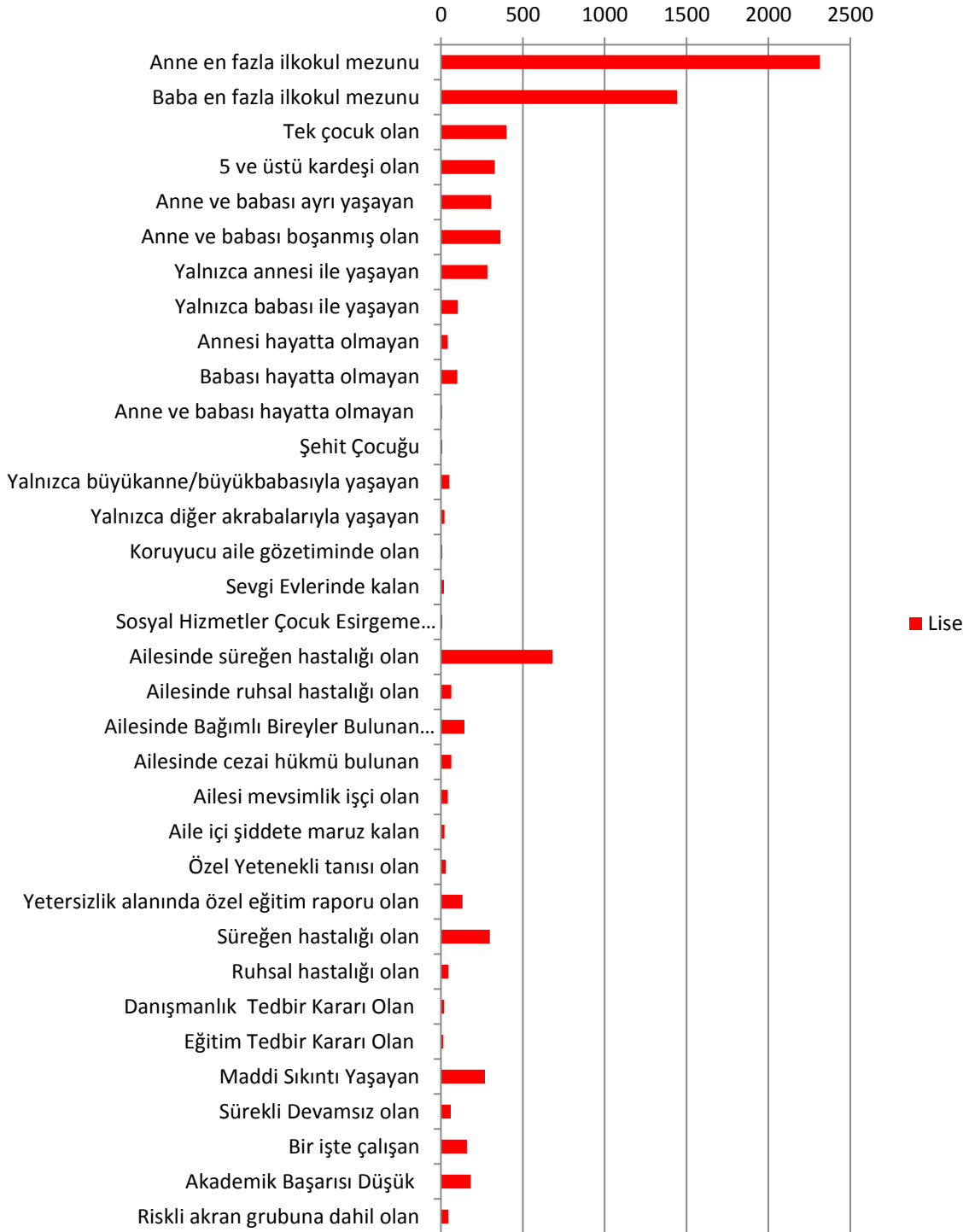
Ortaokul düzeyinde en çok öne çıkan maddelerin 1579 ve 982 Birim ile “Anne En Fazla İlkokul Mezunu ve Baba En Fazla İlkokul Mezunu” olduğu görülmüştür. Bunu 424 Birim ile “Akademik Başarısı Düşük” maddesi takip etmiştir. En çok öne çıkan 4. Maddenin 368 Birim ile “Ailesinde Süreğen Hastalığı Olan” olduğu görülmüştür. Son olarak ise 301 Birim ile “Tek Çocuk Olan” öğrenci sayısının fazlalığı dikkat çekmiştir.

Lise Düzeyi

Anne en fazla ilkokul mezunu	2316
Baba en fazla ilkokul mezunu	1443
Tek çocuk olan	400
5 ve üstü kardeşi olan	329
Anne ve babası ayrı yaşayan	306
Anne ve babası boşanmış olan	364
Yalnızca annesi ile yaşayan	284
Yalnızca babası ile yaşayan	103
Annesi hayatta olmayan	41
Babası hayatta olmayan	99
Anne ve babası hayatta olmayan	6
Şehit Çocuğu	8
Yalnızca büyükanne/büyükbabasıyla yaşayan	51
Yalnızca diğer akrabalarıyla yaşayan	21
Koruyucu aile gözetiminde olan	8
Sevgi Evlerinde kalan	18
Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunda kalan	8
Ailesinde süreğen hastalığı olan	681
Ailesinde ruhsal hastalığı olan	63
Ailesinde Bağımlı Bireyler Bulunan (alkol/madde)	143
Ailesinde cezai hükmü bulunan	63
Ailesi mevsimlik işçi olan	42
Aile içi şiddete maruz kalan	22
Özel Yetenekli tanısı olan	30
Yetersizlik alanında özel eğitim raporu olan	132
Süreğen hastalığı olan	298
Ruhsal hastalığı olan	45
Danışmanlık Tedbir Kararı Olan	20
Eğitim Tedbir Kararı Olan	13
Maddi Sıkıntı Yaşayan	268
Sürekli Devamsız olan	60
Bir işte çalışan	158
Akademik Başarısı Düşük	181
Riskli akran grubuna dahil olan	44

Lise

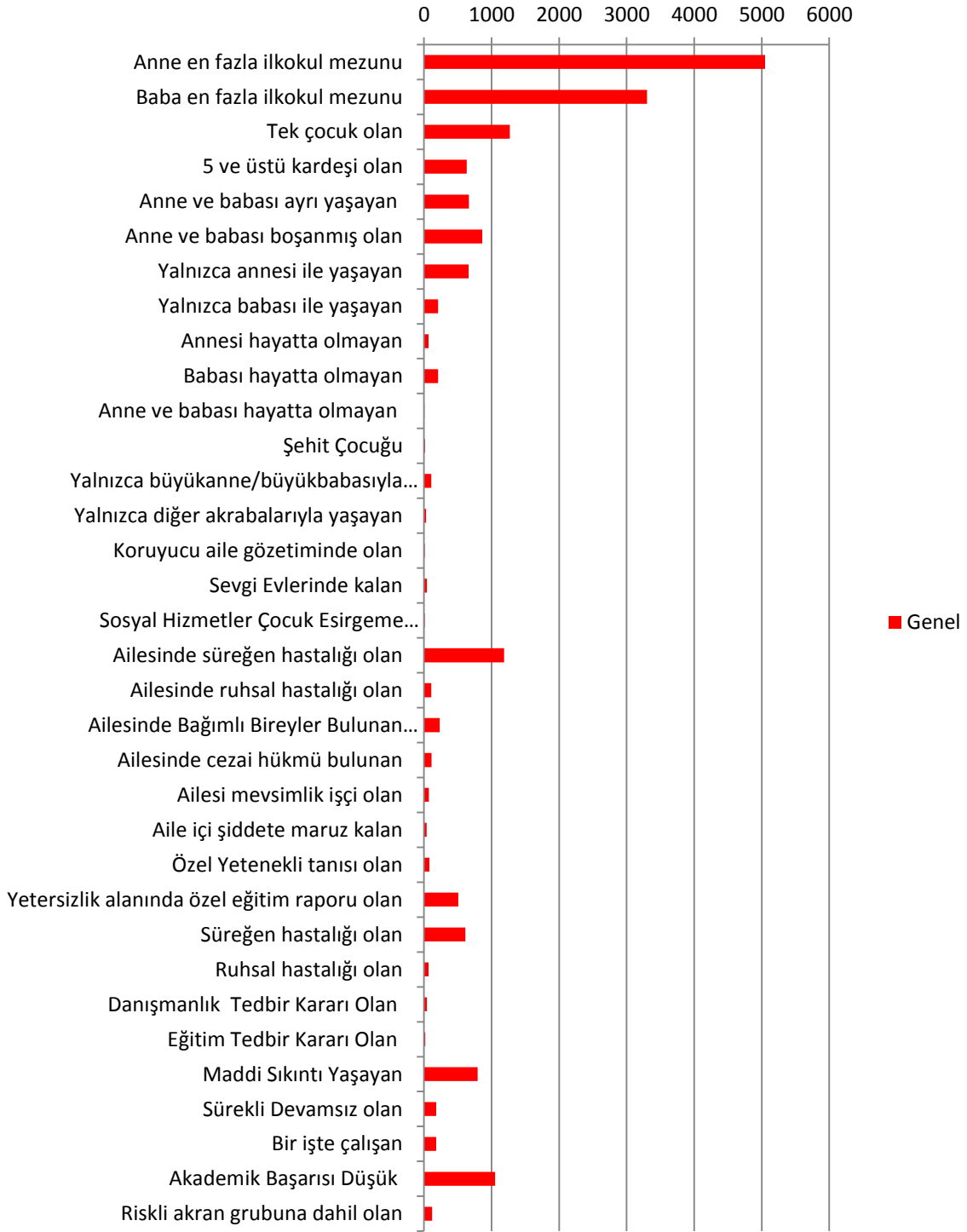

Lise düzeyinde en çok öne çıkan maddelerin 2316 ve 1443 Birim ile "Anne En Fazla İlkokul Mezunu ve Baba En Fazla İlkokul Mezunu" olduğu görülmüştür. Bunu 681 Birim ile "Ailesinde Süreğen Hastalığı Olan" maddesi takip etmiştir. En çok öne çıkan 4. Maddenin 400 Birim ile "Tek Çocuk Olan" olduğu görülmüştür. Son olarak ise 364 Birim ile "Anne ve Babası Boşanmış Olan" öğrenci sayısının fazlalığı dikkat çekmiştir.

Genel Düzey

Anne en fazla ilkokul mezunu	5048
Baba en fazla ilkokul mezunu	3303
Tek çocuk olan	1269
5 ve üstü kardeşi olan	634
Anne ve babası ayrı yaşayan	666
Anne ve babası boşanmış olan	863
Yalnızca annesi ile yaşayan	662
Yalnızca babası ile yaşayan	209
Annesi hayatta olmayan	68
Babası hayatta olmayan	207
Anne ve babası hayatta olmayan	7
Şehit Çocuğu	13
Yalnızca büyükanne/büyükbabasıyla yaşayan	106
Yalnızca diğer akrabalarıyla yaşayan	30
Koruyucu aile gözetiminde olan	12
Sevgi Evlerinde kalan	41
Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunda kalan	11
Ailesinde süreğen hastalığı olan	1187
Ailesinde ruhsal hastalığı olan	109
Ailesinde Bağımlı Bireyler Bulunan (alkol/madde)	234
Ailesinde cezai hükmü bulunan	112
Ailesi mevsimlik işçi olan	72
Aile içi şiddete maruz kalan	39
Özel Yetenekli tanısı olan	80
Yetersizlik alanında özel eğitim raporu olan	506
Süreğen hastalığı olan	612
Ruhsal hastalığı olan	68
Danışmanlık Tedbir Kararı Olan	42
Eğitim Tedbir Kararı Olan	20
Maddi Sıkıntı Yaşayan	794
Sürekli Devamsız olan	181
Bir işte çalışan	180
Akademik Başarısı Düşük	1051
Riskli akran grubuna dahil olan	119

Genel

Genel düzeyde en çok öne çıkan maddelerin 5048 ve 3303 Birim ile “Anne En Fazla İlkokul Mezunu ve Baba En Fazla İlkokul Mezunu” olduğu görülmüştür. Bunu 1269 Birim ile “Tek Çocuk Olan” maddesi takip etmiştir. En çok öne çıkan 4. Maddenin 1187 Birim ile “Ailesinde Süreğen Hastalığı Olan” olduğu görülmüştür. Son olarak ise 1051 Birim ile “Akademik Başarısı Düşük” öğrenci sayısının fazlalığı dikkat çekmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Gerçekleştirilen bu çalışmalar sonucunda çeşitli tedbirler alınması ve programlar düzenlenmesinin elzem olduğu görülmektedir. Bu kapsamda Kurumumuzca gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalar ile kurumlara tavsiyelerimiz aşağıda sunulmuştur. Katkıları için tüm okul/kurum müdürlüklerimiz ile meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

ÖNERİLER

- 1- 2020 İl Risk Raporumuzda da görüldüğü üzere 1. Ve 2. Maddeler olan “Anne En Fazla İlkokul Mezunu” ile “Baba En Fazla İlkokul Mezunu” maddelerinin yoğunlukta olmaya devam ettiği fark edilmiştir. Bu kapsamda Halk Eğitim Müdürlüklerinin tanıtımı ve yaygınlaştırılması, açık öğretim okulları hakkında okullarda bilgilendirmelerin gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir.
- 2- “Tek Çocuk Olan” maddesinin de yine 2020 İl Risk Raporumuzda da bulunduğu gibi yoğunlukta olduğu görülmüştür. Bu kapsamda geçen sene “Tek Çocuklu Ailelere Yönelik Bilgilendirme Broşürü” hazırlanmıştır. Bu sene ise rehber öğretmen/psikolojik danışmanların çalışmalarında faydalanmaları için velilere yönelik sunum, kurumumuz tarafından hazırlanıp web sitemizde paylaşılacaktır.
- 3- “Akademik Başarısı Düşük” öğrenci sayısının da 2020 İl Risk Raporumuzla paralel şekilde bu sene de fazla olduğu görülmüştür. Sadece sınav odaklı olmayıp akademik gelişim kavramının öne çıkarılması ve kariyer farkındalığı kazandırılması adına 2020 yılı itibarıyla güncellenen sınıf rehberlik etkinliklerinin haftalık olarak programlı bir şekilde uygulanmasının sürece büyük ölçüde fayda sağlayacağı düşünülmektedir.
- 4- Anaokulu ve Lise düzeyinde “Anne ve Babası Boşanmış Olan” öğrenci sayısının fazlalığı, diğer kademelerde de sayının en çok işaretlenen 5 maddede olmasa dahi yüksek olması sebebiyle okul/kurumlarda öğrencilerin rehberlik servisleri tarafından düzenli olarak bireysel görüşmelere alınması, bu süreçte psikososyal müdahale hizmetlerinin planlı bir şekilde sürdürülmesi, ayrıca kurumumuzca hazırlanması planlanan sunum ve broşürler ile veli etkinliklerinin gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir.
- 5- Tüm bu sonuçlar doğrultusunda okul rehberlik çalışma planlarının düzenlenmesi ve sonraki yıllar için gerekli olan başlıkların planlara dâhil edilmesi rehberlik faaliyetlerinden en üst düzeyde verim sağlamak adına önemli görülmektedir.

Cengizhan ARICI
Psikolojik Danışman

Fatma Zehra AVŞAR
Psikolojik Danışman

Hüseyin KILINÇ
Psikolojik Danışman

Mehmet MÜDAR
RAM Müdürü